

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.12.2010
COM(2010) 774 окончателен
Приложение А/Глава 18

ПРИЛОЖЕНИЕ А към

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно Европейската система от национални и регионални сметки в
Европейския съюз**

ПРИЛОЖЕНИЕ А

Глава 18: Сметки „Останал свят“

ВЪВЕДЕНИЕ

- 18.01 Сметките на резидентните институционални сектори представлят икономическа дейност: производство; формиране, разпределение и преразпределение на доход; потребление; и натрупване на активи и пасиви. По тези сметки се записват операции между резидентни единици и операции между резидентни и нерезидентни единици, които представляват останалия свят.
- 18.02 ESA е затворена система, в която и двете страни на всяка операция се записват в сметките като използване и ресурс. За резидентните единици това дава възможност за съставянето на съгласуван обособен набор от сметки и всички икономически дейности на всяка икономическа единица са включени в поредицата от сметки. Това не се отнася за нерезидентни единици. Нерезидентните единици могат единствено да бъдат наблюдавани чрез тяхното взаимодействие с резидентни единици на измерваната икономика и следователно единствено техните операции с резидентни единици могат да се записват. Това се прави чрез създаването на сектор, наречен „Останал свят“, и съставянето на специален набор от сметки с ограничени записи, в които за нерезидентните единици се посочват единствено операциите с резидентни единици.
- 18.03 Поредицата от сметки за сектор „Останал свят“ е следната:
- Външна сметка за стоки и услуги (V.I), която обхваща вноса и износа на стоки и услуги.
  - Външна сметка за първичния и вторичния доход (V.II), която обхваща възнаграждения на наетите лица, доход от собственост и инвестиции и текущи трансфери като лични трансфери (в това число парични преводи на работниците) и международна помощ.
  - Външни сметки с натрупване (V.III), които се състоят от:
    - сметка „Капитал“ (V.III.1), в която се посочват капиталовите трансфери и придобивания минус отписване на непроизведени нефинансови активи;
    - финансова сметка (V.III.2), в която се посочват операциите с финансови активи и пасиви;
    - сметка „Други изменения в обема на активите“ (V.III.3.1), в която се посочват конфискациите без изплащане на компенсация и т.н.;
    - сметка „Преоценка“ (V.III.3.2), в която се посочват номиналната печалба и загуба при държането.
  - Външната сметка за активи и пасиви (V.IV) представя началния и крайния баланс и промените в стойността на тези активи и пасиви между началния и крайния баланс.

Пълната поредица е представена в глава 8, а номерата на сметките, посочени по-горе в скоби, се отнасят до номерата на сметките в споменатата глава.

- 18.04 Тъй като сметките се съставят от гледна точка на сектор „Останал свят“, вносът в националната икономика е посочен като ресурс, а износът от националната икономика — като използване във външната сметка за стоки и услуги. Подобна размяна има във всички сметки на „Останал свят“. Ако салдото е положително, това означава излишък за „Останал свят“ и дефицит общо за националната икономика. По същия начин отрицателното салдо показва дефицит за „Останал свят“ и излишък за националната икономика. Един финансов актив, държан от „Останал свят“, представлява пасив за националната икономика, а пасивът на „Останал свят“ е национален актив.
- 18.05 Стандартната рамка за статистиката на операциите и позициите между дадена икономика и „Останал свят“ е посочена в „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ от 2008 г. (шесто издание) (ВРМ6). Това ръководство е хармонизирано със системата от национални сметки от 2008 г., но посочва взаимодействията между националната икономика и сектор „Останал свят“ като набор от сметки и баланси, които представлят информацията по различен начин. Настоящата глава представя сметките на сектор „Останал свят“ в ESA 2010, както и начина, по който те се отнасят към международните сметки в ВРМ6.

Икономическа територия

- 18.06 Най-често използваното понятие за икономическа територия е област под действителния икономически контрол на едно държавно управление. Въпреки това могат да се използват валутните или икономически съюзи, региони или света като цяло, тъй като те могат също да представляват обект на внимание на макроикономическите политики или анализ. Пълното определение е посочено в глава 2 (параграфи 2.04—2.06).
- 18.07 Определението дали един субект е резидентен в дадена икономическа територия се основава на две стъпки:
- (1) дали субектът отговаря на изискванията за институционална единица и ако случаят е такъв;
  - (2) критериите, посочени в глава 2 за определяне на „резидентност“ трябва да бъдат изпълнени.

Резидентност

- 18.08 Резидентността на всяка институционална единица е икономическата територия, с която тя има най-голяма връзка, изразена като нейния център на преобладаващи икономически интереси. Понятията са идентични в ESA, СНС и ВРМ6. Въвеждането на термина „център на преобладаващи икономически интереси“ не означава, че субекти със значителни операции в две или повече територии вече не е необходимо да бъдат разделени (вж. параграф 18.12) или че институционални единици без никакво съществено присъствие могат да бъдат пренебрегвани (вж. параграфи 18.10 и 18.15). Понятието „резидентност“ като цяло и по-специално за домакинствата, предприятията и други субекти, е описано изцяло в глава 2.

Институционални единици

- 18.09 Понятието „институционална единица“ е едно и също в ESA, СНС и в ВРМ6. Общото определение е дадено в глава 2, параграфи 2.12—2.16. Тъй като акцентът е поставен върху националната икономика, има специални начини за

третиране на единици в ситуации от трансграничен характер. В някои случаи юридически лица се комбинират в една институционална единица, ако са резиденти на една и съща икономика, но не се комбинират, ако са резиденти на различни икономики. По подобен начин едно юридическо лице може да бъде разделено, когато има значителни операции в две или повече икономики. В резултат на тези третирания, резидентността на въпросните получени единици става по-добре очертана и понятието за икономическа територия се затвърждава.

- 18.10 Използването от корпоративните предприятия и от държавното управление на предприятия със специално предназначение (ПСП) обикновено има за цел набиране на средства. Когато ПСП е резидентно в същата икономика като предприятието майка, третирането е опростено. ПСП обикновено не притежава никоя от характеристиките, които да го направят субект, който е отделен от своето предприятие майка, като активите и пасивите на ПСП се включват в отчетите на корпоративното предприятие майка. Когато ПСП енерезидентно, критериите за резидентност на сектор „Останал свят“ изискват да се признае отделен субект. В този случай всички активи и пасиви на ПСП се включват в сектор „Останал свят“, а не в сектора на националната икономика. Третирането нанерезидентни ПСП, принадлежащи към сектор „Държавно управление“, е определено в параграф 2.14.
- 18.11 Всички членове на едно домакинство трябва да бъдат резиденти на една и съща икономика. Ако едно лице е резидент на друга икономика, различна от тази на останалите членове на домакинството, това лице не се счита за член на въпросното домакинство, въпреки че те могат да споделят доходи и разходи или да притежават активи заедно.

Клонове, както се използват в международните сметки на платежните баланси

- 18.12 Клонът е некорпоративно предприятие, което принадлежи нанерезидентна единица, известна като предприятие майка. Той се третира като резидент и квазикорпоративно предприятие на територията, на която е разположен. Определянето на клоновете като отделни институционални единици изисква данни за значителни операции, които могат да бъдат отделени от останалата част на субекта. Даден клон се признава като такъв в следните случаи:
- за клона съществува пълен набор от отчети, в това число баланс; или
  - възможно е и има смисъл, както от икономическа, така и от правна гледна точка, ако е необходимо, тези отчети да бъдат съставени. Наличието на отделни отчети означава, че съществува фактическа единица и прави съставянето на статистически данни практически възможно.

Освен това обикновено са налице един или повече от следните фактори:

- (1) клонът се занимава или възnamерява да се занимава с производство в значителен мащаб, което е базирано на територия, различна от тази на неговата централа за една година или повече:
  - i) ако производственият процес е свързан с физическо присъствие, тогава операциите трябва действително да бъдат разположени на тази територия;
  - ii) ако производството не е свързано с физическо присъствие, като някои случаи на банкиране, застраховане и други

- финансови услуги, собственост върху патенти, търговски марки или авторски права, препродажба и „виртуално производство“, тогава операциите следва да се признават като такива на територията по силата на регистрацията или правното седалище на тези операции на тази територия;
- (2) клонът се признава за подлежащ на системата от данъци върху доходите, ако има такава, на икономиката, в която е разположен, дори ако е възможно да получи статут на освободен от данъци.
- 18.13 Определянето на клоновете оказва въздействие върху статистическото отчитане както на предприятието майка, така и на клона. Операциите на клона се изключват от институционалната единица на неговата централа, а разграничаването на предприятие майка и клон следва да бъде направено последователно и в двете засегнати икономики. Клон може да бъде създаден за строителни проекти или мобилни операции като транспорт, риболов или консултиране. Ако операциите обаче не са достатъчно значими за установяване на клон, те се третират като износ на стоки или услуги от централата.
- 18.14 В някои случаи предварителните операции, свързани с бъдещ проект за пряка инвестиция преди учредяване, са достатъчно доказателство за установяване на резидентност, така че да се учреди квазикорпоративно предприятие. Например лицензите и правните разходи за даден проект се посочват като направени от квазикорпоративно предприятие и са част от потоците на преки инвестиции в тази единица, а не продажби на лицензи към нерезиденти или, съответно, износ на услуги към централата.

Условни резидентни единици

- 18.15 Когато земя, разположена на дадена територия, е собственост на нерезидент, като собственик на земята за статистически цели се създава условна единица, която се третира като резидентна. Тази условна резидентна единица е квазикорпоративно предприятие. Третирането на условната резидентна единица се прилага също така към свързаните сгради, конструкции и други подобрения върху тази земя, наеми на земята за дългосрочни периоди и собствеността върху природните ресурси, различни от земя. В резултат на това третиране нерезидентът е собственик на условната резидентна единица, а не притежава направо земята, следователно е налице пасив, свързан със собствен капитал, по отношение на нерезидента, но земята и другите природни ресурси винаги са активи на икономиката, в която се намират. Условната резидентна единица обикновено предоставя услуги на своя собственик, например настаняване, в случай на ваканционни жилища.
- 18.16 По правило, ако дадена нерезидентна единица е взела на дългосрочен наем недвижим имот като сграда, това е свързано с извършването от нейна страна на производство в икономиката, в която е разположена. Ако по някаква причина няма свързана производствена дейност, се създава условна резидентна единица, която да покрие въпросния наем. Следователно нерезидентната единица се третира като притежаваща условната резидентна единица, а не сградата, която е собственост на икономиката, в която е разположена.

Мултирегионални предприятия

- 18.17 Малко на брой предприятия осъществяват непрекъсната експлоатация на повече от една икономическа територия, обикновено за трансгранични

дейности като авиокомпании, превозвачи, хидроелектрически станции по гранични реки, тръбопроводи, мостове, тунели и подводни кабели. Необходимо е да бъдат създадени отделни клонове, освен ако субектът се управлява като една операция без отделни отчети или вземане на решения за всяка територия, в която функционира. В такива случаи, поради централния фокус върху данните за всяка национална икономика, е необходимо дейностите да се разделят между икономиките. След това дейностите се разделят пропорционално на подходящ показател, специфичен за предприятието, според частите от дейността, извършвани във всяка територия. Третирането чрез пропорционално разпределение може да се възприеме също така за предприятия в зони, които са предмет на съвместно администриране от две или повече държавни управления.

Географска разбивка

- 18.18 За целите на съставяне на сметките на Европейския съюз, сметките на сектор „Останал свят“ (S.2) се подразделят на:
- a) Държави-членки и институции и органи на Европейския съюз (S.21)
    - (1) Държавни-членки на Европейския съюз (S.211)
      - i) Държави-членки на еврозоната (S.2111)
      - ii) Държави-членки извън еврозоната (S.2112)
    - (2) Институции и органи на Европейския съюз (S.212)
      - i) Европейска централна банка (ЕЦБ) (S.2121)
      - ii) Европейски институции и органи без ЕЦБ (S.2122)
  - б) Държави извън Европейския съюз и международни организации, нерезидентни в ЕС (S.22)

- 18.19 За целите на съставяне на сметките на еврозоната горните подсектори могат да бъдат групирани, както следва:

Държавите-членки от еврозоната и Европейската централна банка ($S.2I = S.2111 + S.2121$)

Държави и международни организации, които не са резидентни в еврозоната ($S.2X = S.2112 + S.2122 + S.22$)

В глава 19 е представено описание на европейските сметки.

Международни сметки на платежния баланс

- 18.20 Националните сметки се различават от международните сметки, показани в BPM6. Международните сметки представлят операциите между дадена икономика и чужбина от гледна точка на националната икономика. По тази причина вносът е представен като използване (дебит), а износът — като ресурс (кредит).

В таблица 18.1 е дадена обобщена форма на международните сметки, представени в BPM6.

- 18.21 Втора основна разлика между международните сметки на платежния баланс и сметките на сектор „Останал свят“ в ESA е използването на функционални категории в международните сметки, а не инструменти в класификациите на финансовите операции в ESA. Този въпрос е доразвит в параграфи 18.60 и 18.61.

Балансиращи статии в текущите сметки на международните сметки

- 18.22 Структурата на балансиращите статии в платежния баланс е до известна степен различна от тази в националните сметки по това, че всяка сметка в международните сметки има своя собствена балансираща статия и друга балансираща статия, която се пренася към следващата сметка. За илюстрация сметка „Първичен доход“ има своя собствена балансираща статия (салдо на първичния доход) и кумулативна балансираща статия (салдо на стоки, услуги и първичен доход). Външнотърговското салдо на първичния доход съответства на салдото на първичните доходи и е позицията, която се включва в БНД. Текущото външнотърговско салдо съответства на спестяване на „Останал свят“

по отношение на националната икономика. Балансиращите статии в структурата от сметки на BPM6 са показани в таблица 18.1.

Таблица 18.1 Сметките за международни потоци на платежния баланс

Платежен баланс			
Текущи сметки	Кредит	Дебит	Салдо
Сметка „Стоки и услуги“			
Стоки	462	392	70
Услуги	78	107	-29
Стоки и услуги	540	499	41
Сметка „Първичен доход“			
Възнаграждения на настите лица	6	2	
Лихви	13	21	
Разпределен доход на корпоративните предприятия	36	17	
Реинвестирана печалба	14	0	
Първичен доход	69	40	29
Стоки, услуги и първичен доход	609	539	70
Сметка „Вторичен доход“			
Данъци върху дохода, имуществото	1	0	
Нетни премии по общо застраховане	2	11	
Обезщетения по общо застраховане	12	3	
Текущи международни трансфери	1	31	
Различни текущи трансфери	1	10	
Вторичен доход	17	55	-38
Салдо на текущата сметка			32
Сметка „Капитал“			
Придобивания/отписвания на непроизведени активи	0		
Капиталови трансфери	1		
Салдо на сметка „Капитал“			-3
Нето предоставени (+)/нето получени заеми			29

(-)			
Финансова сметка (по функционална категория)	Промяна в активите	Промяна в пасивите	Салдо
Преки инвестиции	-4	8	
Портфейлни инвестиции	17	7	
Деривативни финансови инструменти и т.н.	3	0	
Други инвестиции	42	22	
Резервни активи	8	-	
Общо изменение в активите/пасивите	66	37	
Нето предоставени (+)/нето получени заеми (-) (финансови)			29
Нето грешки и пропуски			0

Сметки за сектор „Останал свят“ и тяхната връзка с международните сметки на платежния баланс

Външна сметка за стоки и услуги

18.23 Сметка „Стоки и услуги“ се състои единствено от внос и износ на стоки и услуги, защото това са само операции със стоки и услуги с трансгранично измерение. Стоките и услугите се записват, когато има промяна на икономическата собственост от единица в една икономика към единица в друга икономика. Въпреки че, когато има промяна на собствеността, обикновено е налице действително движение на стоки, случаят не е задължително такъв. В случай на препродажба стоките могат да променят своята собственост, без да променят своето местоположение, докато бъдат препродадени на трета страна.

Таблици 18.2 и 18.3 представят пример за записване на първичен и вторичен доход в ESA и BPM6.

Таблица 18.2 Външна сметка за стоки и услуги (ESA V.1)

Използване			Ресурси		
P6	Износ на стоки и услуги	540	P7	Внос на стоки и услуги	499
P61	Износ на стоки	462	P71	Внос на стоки	392
P62	Износ на услуги	78	P72	Внос на услуги	107
B11	Външнотърговско салдо на стоки и услуги	-41			

Таблица 18.3 Сметка „Стоки услуги“ съгласно BPM6

Текущи сметки	Кредит	Дебит	Салдо
---------------	--------	-------	-------

Сметка „Стоки и услуги“			
Стоки	462	392	70
Услуги	78	107	-29
Стоки и услуги	540	499	41

- 18.24 Стоките, които променят местоположението си от една икономика в друга, но чиято икономическа собственост не се променя, не се включват във вноса и износа. Следователно стоките, изпратени в чужбина на преработка или върнати след преработка, не се включват във вноса и износа на стоки. Единствено договорената такса за преработката се включва като услуга.
- 18.25 В платежния баланс се акцентира върху разграничението между стоки и услуги. Това разграничение отразява политическите интереси в това, че има отделни международни договори, които обхващат стоките и услугите. То отразява също така въпроси, свързани с данните, във връзка с това, че данните за стоките обикновено се получават от митнически източници, докато данните, свързани с услугите, обикновено се получават от записи на плащания или проучвания.
- 18.26 Основният източник на данни за стоките е статистиката на международната търговия със стоки. Международните стандарти са посочени в Статистика на международната търговия със стоки: понятия и определения, версия 2 (CMTС). В BPM6 са посочени някои възможни източници на различия между стойността на стоките, записани в статистиката на търговията със стоки и в платежния баланс. В него се препоръчва също така стандартна таблица за уравняване, която да подпомага ползвателите да разбират тези разлики. Сред основните разлики е фактът, че стандартите за CMTС използват остойностяване на вноса от типа CIF (цена, застраховка и навло), докато платежният баланс използва както за износа, така и за вноса единна оценка FOB (стойността на митническата граница на страната-износител, т.е. франко борда). Следователно е необходимо да се изключат разходите за навло и застраховка, които са направени между митническата граница на износителя и митническата граница на вносителя. Поради различията между оценката от типа FOB и действителните договорни споразумения, някои разходи за навло и застраховка е необходимо да бъдат пренасочени.
- Принципите за остойностяване са еднакви в ESA и в платежния баланс. По тази причина е необходимо да се използва оценката от типа FOB за записване на износа и вноса на стоки (вж. параграф 18.32).
- 18.27 Базата за промяна на собствеността, използвана за платежния баланс, означава, че моментът на записите на стоките ще отговаря на съответните финансови потоци. В BPM6 няма повече изключения от принципа на промяна на собствеността. За разлика от него CMTС следва времето на митническата обработка. Докато това време често е приемливо приблизителна величина, в някои случаи може да са необходими корекции, като стоки, които са изпратени на консигнация. В случай на стоки, изпратени в чужбина за преработка без промяна на собствеността, стойностите на движението на стоките са включени в CMTС, но промените в собствеността представляват първичното представяне в платежния баланс и следователно платежният баланс съдържа единствено

таксите, свързани с „производствени услуги върху реалните входни ресурси, притежавани от други“. (Препоръча се обаче включването на стойностите на движенията на стоките като допълнителни позиции, за да се разбере естеството на тези договорености.) Повече подробности за записването на тези договорености за преработка са посочени по-нататък в настоящата глава. Може да са необходими други корекции на СМТС с цел изчисленията да се приведат в съответствие с промяната в икономическата собственост на стоките — общо или във връзка със конкретния обхват за всяка страна. Възможните примери включват препродажба, немонетарно злато, стоки, които незаконно влизат на територията или я напускат и стоки, доставени на пристанища от превозвачи.

- 18.28 Реекспортът представлява чуждестранни стоки (стоки, произведени в други икономики, които първо са внесени с промяна в икономическата собственост), които биват изнасяни без съществена трансформация спрямо състоянието, в което преди това са били внесени. Тъй като реекспортиранияте стоки не са произведени в съответната икономика, те имат по-малка връзка с икономиката, отколкото останалият износ. Икономиките, които представляват основните точки за трансбордиране и местоположения на търговците на едро, често се характеризират с големи стойности на реекспорта. С реекспорта се повишават цифровите величини както на вноса, така и на износа и, когато реекспортът е значителен, се повишават също така дяловете на вноса и износа в икономическите агрегирани данни. Следователно е от полза реекспортът да бъде представен отделно. Стоките, които са били внесени и се очаква да бъдат реекспортирани, се записват в запасите на резидентния икономически собственик.

Транзитна търговия има тогава, когато стоките преминават през една държава на път за тяхното крайно местоназначение, като, що се отнася до транзитната държава, те като цяло не се включват във външнотърговската статистика, статистиката на платежния баланс и националните сметки.

Квазитранзитна търговия се извършва със стоки, които са внесени в една държава, митнически са оформени за свободното обращение в ЕС и след това са изпратени в трета държава в рамките на ЕС. Субектът, който се използва за освобождаване от митницата, обикновено не е институционална единица съгласно определението в глава 2 и следователно не придобива собственост върху стоките. В този случай вносьт се представя в националните сметки като пряк внос за крайното местоназначение, както в случая на обикновена транзитна търговия. Съответната стойност е тази, която е записана при влизането на стоките в държавата на крайно местоназначение.

- 18.29 В платежния баланс стоките се представят на агрегирано равнище. Подробни разбивки на стоките могат да бъдат получени от данните на СМТС.
- 18.30 В платежния баланс са посочени подробности за следните дванадесет стандартни компонента на услуги:
- производствени услуги с реални входни материали, притежавани от други;
  - услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде;
  - транспорт;
  - пътувания;

- д) строителство;
- е) застрахователни и пенсионни услуги;
- ж) финансова услуги;
- з) такси за използване на интелектуална собственост, които не са включени другаде;
- и) телекомуникации, компютърни и информационни услуги;
- й) други стопански услуги;
- к) лични, културни и развлекателни услуги; и
- л) стоки и услуги на държавното управление, които не са включени другаде.

18.31 Три от горепосочените стандартни компоненти на платежния баланс представляват позиции, основани на участника в операцията, т.е. те са свързани с лицето, което придобива или предоставя, а не със самия продукт. Тези категории са пътувания, строителство и стоки и услуги на държавното управление, които не са включени другаде:

- а) пътуванията обхващат всички стоки и услуги, придобити от нерезиденти по време на пътувания, било то за собствена употреба или за подаръци. Пътуванията включват стоки, местен транспорт, настаняване, храна и други услуги;
- б) строителството обхваща общата стойност на продукта, предоставен от изпълнителя, в това число всички материали, произхождащи от местни източници и следователно незаписани във вноса и износа на стоки;
- в) стоките и услугите на държавното управление, които не са включени другаде, обхващат диапазон от позиции, които не могат да бъдат отнесени към по-специфични позиции.

Освен тези три позиции, основани на участниците в операцията, останалите компоненти са основани на продукта, изградени на базата на по-подробните класове на СРА, версия 2. Допълнителни стандарти за търговията с услуги са посочени в Наръчника за статистиката на международната търговия с услуги (НСМТУ), който е хармонизиран с международните сметки.

Остойностяване

18.32 Принципите за остойностяване са едни и същи в ESA и в международните сметки. И в двата случая се използват пазарните стойности, като номинални стойности се използват за някои позиции в инструменти, за които няма на разположение пазарни цени. В международните сметки остойностяването на износа и на вноса на стоки е специален случай, при който се използва единен критерий за остойностяване, а именно стойността, декларирана на митническата граница на икономиката-износител, т.е. оценяване от типа FOB (франко борда на кораб). Това третиране осигурява съгласувано остойностяване между износителя и вносителя и дава възможност за последователност при измерването в обстоятелства, при които страните могат да имат широк набор от различни договорни споразумения, от „франко завода“ — в единния край (в който случай вносителят отговаря за организирането на целия транспорт и застраховане), до „доставено, мито платено“ — в другия (в

които случай износителят отговаря за организирането на целия транспорт, застраховането и всички вносни мита).

Стоки за преработка

- 18.33 Между ESA 95 и ESA 2010 е налице фундаментална промяна в третирането на стоки, изпратени в чужбина за преработка без промяна на собствеността. В ESA 95 тези стоки, при изпращането им в чужбина, се представяха като износ, а след това, при връщането им от чужбина, се записваха като внос, с по-висока стойност в резултат на преработката. Това беше известно като метод на брутно записване, като действително условно се начислява промяна на собствеността, така че данните за международната търговия представляват приблизителна оценка за стойността на търгуваните стоки. В СНС от 2008 г. BPM6 и ESA 2010 не се начислява условно промяна на собствеността, а само един запис — внос на услугата по преработка. Това е износ на услугата за държавата, в която се осъществява преработката. Това записване в по-голяма степен съответства на институционалните записи и свързаните финансови операции. То предизвиква обаче несъответствие със статистиката за международна търговия със стоки (CMTС). То продължава да представя брутната стойност на износа за преработване и връщане на внесените преработени стоки.
- 18.34 С цел избягване на такова несъответствие в националните сметки стойността на изнесените стоки може да бъде записана заедно с тази на внесените стоки под формата на допълнителни позиции, като стойностите са тези, записани в СМТС. Това ще даде възможност за получаване на нетната услуга като стойността на преработените изнесени стоки минус стойността на непреработените стоки, които се внасят. Именно тази услуга се записва в националните сметки. По тази причина за държавата, чиито стоки се преработват в чужбина, износът се записва заедно с внесените преработени стоки като допълнителни позиции във външната сметка за стоки и услуги. Това ще уравни записите СМТС и данните за нето внесените услуги, които отразяват производствените разходи.
- 18.35 Промяната е илюстрирана от един пример за третирането на стоки за преработка в таблиците за предлагане и използване. Да вземем случая, при който фирма за производство на хrани отглежда и преработва зеленчуци, след това възлага действителното консервиране на зеленчуците на напълно притежавано дъщерно предприятие в чужбина и впоследствие ги получава обратно консервириани и продава консервираната храна.
- 18.36 В таблица 18.4 за ESA 95 данните за вноса и за износа следва да отговарят на записите в статистиката за международна търговия със стоки (CMTС). Износът на стоки до дъщерното предприятие в чужбина има стойност 50, консервираните зеленчуци се връщат като внос със стойност 90.

Таблица 18.4 Третиране на стоки за преработка като международна търговия в съответствие с ESA от 1995 г.

	Покупки	Крайно търсене		Общо
Продажби	Производство на хrани	Разходи на домакинствата	Износ	
Хrани		90	50	140

Внос на консервириани храни	90			90
Добавена стойност	50		БВП(Р) =	50
Обща продукция	140			

Таблица 18.5 Третиране на стоки за преработка като международна търговия в съответствие с ESA от 2010 г.

	Покупки	Крайно търсene		Общо
Продажби	Производство на храни	Разходи на домакинствата	Разходи	
Храни		90	0	90
Внос на услуги по консервиране	40			40
Добавена стойност	50			50
Обща продукция	90			

18.37 В таблица 18.5 е показано третирането на стоките за преработка на нетна база според ESA от 2010 г.: представя се единствено търговията с услуги и няма съответствие с движението на стоки, записано в СМТС. Нетната позиция на износа минус вноса се включва в международните сметки на платежния баланс и съответните сметки на сектор „Останал свят“. BPM6 препоръчва, когато е известно, че вносьт и износьт в статистиката по СМТС отразяват ситуация, при която няма промяна на собствеността, тогава и двата се записват един до друг в данните на платежния баланс, така че елементът на услугите да може да бъде изчислен непосредствено. По този начин, за хранително-вкусовата промишленост изпратените в чужбина зеленчуци за консервиране се представят като износ в размер на 50, а повторно внесените консервириани зеленчуци се представят като внос в размер на 90. Тези данни могат да бъдат включени едни до други в статистиката на международните сметки като допълнителни позиции, като износьт се записва като отрицателен внос, което дава възможност за получаване на нетиране на вноса на услугата по консервиране в размер на 40.

Записването на този пример в BPM6 е показано в таблица 18.6.

Таблица 18.6 Записване на преработване в BPM6

Текущи сметки	Кредит	Дебит	Салдо
Сметка „Стоки и услуги“			-40
Услуги (стандартни компоненти)			

„Производствени услуги по реални входни материали, притежавани от други“		40	-40
Допълнителни позиции			
<i>Стоки за преработка в чужбина</i>	50	90	-40

Препродажба

Стоки в процес на препродажба

- 18.38 Препродажбата се определя като покупка на стоки от един резидент (на икономиката съставител) от нерезидент, комбинирана с последваща препродажба на същите стоки на друг нерезидент, без стоките да са влизали в икономиката съставител. Препродажба е налице при операции, включващи стоки, при които физическото им притежание от собственика не е необходимо за целите на осъществяване на процеса. Тези и следващите разяснения, свързани с препродажбата, следват съответните параграфи в ВРМ6 (параграфи 10.41—10.48).
- 18.39 Споразумения за препродажба се използват в търговията на едро и на дребно. Те могат да се използват също така в търговията със стоки и за управлението и финансирането на световните производствени процеси. Например едно предприятие може да сключи договор за монтаж на дадена стока с един или повече изпълнители, така че стоките да се придобиват от това предприятие и да се препродават, без да преминават през територията на собственика. Ако физическата форма на стоките е променена по време на периода, през който стоките се притежават, в резултат на извършените от други субекти производствени услуги, тогава операциите със стоки се записват в стоките със смесен асортимент, а не в препродажбата. В други случаи, при които формата на стоките не се променя, стоките се включват в препродажба, като продажната цена отразява незначителни разходи за преработка, както и надценката на търговците на едро. В случаите, в които търговецът е организатор на световен производствен процес, продажната цена може да обхваща също така елементи като осигуряване на планиране, управление, патентни и друго ноу-хау, маркетинг и финансиране. По-специално за високотехнологичните стоки този нематериален принос може да бъде голям във връзка със стойността на материалите и монтажа.
- 18.40 Стоките, които са предмет на препродажба, се записват в отчетите на собственика по същия начин, както и другите стоки, които той притежава. Стоките обаче се посочват по-подробно в статистиката на международните сметки на икономиката на търговеца, тъй като те представляват интерес сами по себе си и защото не са обхванати от митническата система на тази икономика.

Препродажбата се третира по следния начин:

- a) придобиването на стоки от търговеца е представено в стоките като отрицателен износ за икономиката на търговеца;

- б) продажбата на стоки е представена в стоките, продадени в условията на препродажба, като положителен износ за икономиката на търговеца;
- в) разликата, с която продажбите надвишават покупките на стоки за препродажба, се посочва в позиция „нето износ на стоки в условията на препродажба“. Тази позиция включва надценките на търговците, печалбата или загубата при държането и промените в запасите от стоки в условията на препродажба. В резултат на загуби или увеличение на запасите нетният износ на стоки в условията на препродажба може да бъде отрицателен в някои случаи; и
- г) записите на препродажбата се остойностяват по цени на операцията, договорени между страните, а не FOB.
- 18.41 Позициите на препродажбата се включват единствено като износ в сметки на икономиката на територията на търговеца. В насрещните икономики износители и вносители износните продажби на търговци и вносните покупки от търговци се включват в стоките със смесен асортимент.
- 18.42 Търговията на едро, търговията на дребно, търговията със стоки и управлението на производството също могат да се осъществяват при условия, в които стоките са представени в икономиката на собственика, като в този случай те се записват като стоки със смесен асортимент, а не като препродажба. В случаите, в които стоките не преминават през икономиката на собственика, но физическата форма на стоките се променя, защото те се преработват в друга икономика, международните операции се записват като стоки със смесен асортимент, а не като препродажба. (Таксата за преработка е записана като производствена услуга, заплащана от собственика).
- 18.43 Когато търговецът препрода стоките на резидент на същата икономика, както и търговеца, това не отговаря на определението за препродажба. Следователно в този случай закупуването на стоки се показва като внос на стоки със смесен асортимент в икономиката. Ако субектът, който е закупил от търговец в същата икономика, впоследствие препродаде стоката на резидент на друга икономиката, без значение дали стоките влизат в икономиката на търговеца, продажбите на стоки се записват в износа на стоки със смесен асортимент от икономиката на търговеца. (Въпреки че този случай е много подобен на препродажба, той не отговаря на горепосоченото определение. Освен това е практически е нецелесъобразно първият търговец да записва покупките като препродажба, защото този търговец може да не знае дали вторият търговец ще внесе стоките в икономиката.)

Внос и износ на косвено измерени услуги на финансовите посредници (FISIM)

- 18.44 Фактическата лихва по предоставените и получените заеми включва както елемент на дохода, така и разход за услуга. Кредитните институции функционират, като предлагат лихвени проценти на своите вложители, които са по-ниски от процентите, които начисляват на своите заемополучатели. Получените в резултат на това лихвени маржини се използват от финансовите предприятия за покриване на техните разходи и за осигуряване на опериращ излишък. Лихвените маржини са алтернатива на разходи на клиентите изрично за финансови услуги. ESA предвижда условно начисляване на такса за услуги за тези „Косвено измерени услуги на финансовите посредници“ (FISIM).

Понятието за FISIM и насоките за оценка на стойността на FISIM са посочени в ESA, глава 14.

- 18.45 Финансовите институции, които косвено начисляват FISIM, не са задължително резидентни, нито е необходимо клиентите на тези институции да са резидентни. Следователно вносьт и износът на този вид финансова услуга е възможен. Насоките за съставяне на вноса и износа на FISIM са посочени в ESA, параграф 14.10.

Външна сметка за първичните и вторичните доходи

Таблици 18.7 и 18.8 показват пример за записване на първични и вторични доходи в ESA и BPM6.

Таблица 18.7 Външна сметка за първичните и вторичните доходи (ESA V.II)

Използване		Ресурси			
			B11	Външнотърговско салдо на стоки и услуги	-41
D1	Възнаграждения на наетите лица	6	D1	Възнаграждения на наетите лица	2
D2	Данъци върху производството и вноса	0	D2	Данъци върху производството и вноса	0
D3	Субсидии	0	D3	Субсидии	0
D4	Доход от собственост	63	D4	Доход от собственост	38
D5	Текущи данъци върху дохода, имуществото	1	D5	Текущи данъци върху дохода, имуществото	0
D6	Осигурителни вноски и социални плащания	0	D6	Осигурителни вноски и социални плащания	0
D7	Други текущи трансфери	16	D7	Други текущи трансфери	55
D8	Корекция за изменението на пенсионните права	0	D8	Корекция за изменението на пенсионните права	0
B12	Текущо външнотърговско салдо	-32			

Таблица 18.8 Сметка „Първичен доход“ и сметка „Вторичен доход“ на ВРМ6

	Код по Е С А	Кредит	Дебит	Салдо
От стоки и услуги				41
Сметка „Първичен доход“				
Възнаграждения на настите лица	D1	6	2	
Лихви		13	21	
Разпределен доход на корпоративните предприятия	D4	36	17	
Реинвестирана печалба		14	0	
Данъци върху производството и вноса	D2	0	0	
Субсидии	D3	0	0	
Първичен доход		69	40	29
Стоки, услуги и първичен доход		609	539	70
Сметка „Вторичен доход“				
Данъци върху дохода, имуществото	D5	1	0	
Нетни премии по общо застраховане		2	11	
Обезщетения по общо застраховане	D6, D7, D8	12	3	
Текущи международни трансфери		1	31	
Различни текущи трансфери		1	10	
Вторичен доход		17	55	-38
Салдо на текущата сметка				32

Сметка „Първичен доход“

18.46 В платежния баланс записите в сметка „Първичен доход“ включват възнаграждения на настите лица и доход от собственост, точно както в сметка „Разпределение на първичните доходи“ в ESA. Плащанията на данъци върху производството от резиденти и постъпленията от субсидии на резиденти от националното държавно управление се записват в сметка „Формиране на доход“ — сметка, която не е част от платежния баланс. Всички плащания на данъци върху производството, платими от един резидент на друго държавно управление, както всички субсидии за получаване от резидент от друго

държавно управление, се записват в сметка „Първичен доход“ на платежния баланс. Насрещните записи за националното държавно управление се включват в сметка „Разпределение на първични доходи“, а за чуждестранно държавно управление — в колона „Останал свят“ на тази сметка и в сметка „Първичен доход“ на платежния баланс.

- 18.47 В трансгранични ситуации може да възникне рента, но това е рядко, защото се счита, че цялата земя се притежава от резиденти, ако е необходимо чрез създаване на условна резидентна единица. Ако тези условни резидентни единици се притежават от нерезиденти, тогава целият доход, спечелен от тези единици, се класифицира като доход от преки инвестиции, а не като рента. Пример, в който рентата се запазва в международните сметки, са краткосрочните права на риболов в териториалните води, предоставени на чуждестранни риболовни флотове. Следователно е обичайно в международните сметки да се използва термина „инвестиционен доход“ със значение доход от собственост без рента. Инвестиционният доход отразява дохода, произтичащ от собствеността върху финансови активи и категоризацията на инвестиционния доход съвпада с тази на финансовите активи и пасиви, така че могат да бъдат изчислени процентите на възвръщаемост.

Доход от преки инвестиции

- 18.48 Ролята на преките инвестиции е особено важна и в международните сметки се отразява както в потоците, така и в позициите. В случай на преки инвестиции се приема, че част от неразпределената печалба на предприятието се разпределя на прекия инвеститор като форма на инвестиционен доход. Тази част отговаря на дела на прекия инвеститор в предприятието.
- 18.49 Неразпределената печалба е равна на нетния опериращ излишък на предприятието плюс целия спечелен доход от собственост минус целия дължим доход от собственост (преди изчисляване на реинвестираната печалба), плюс текущите трансфери за получаване минус дължимите текущи трансфери и минус позицията за корекция за изменението на пенсионните права. Реинвестираната печалба, начислена от всички непосредствени дъщерни предприятия, се включва в дохода от имущество за получаване от предприятието с преки инвестиции.
- 18.50 Реинвестираната печалба може да е отрицателна, когато например предприятието реализира загуба, или когато се разпределят дивиденти от печалба при държането, или в дадено тримесечие, в което се плаща годишен дивидент. Точно както положителната реинвестирана печалба се третира като инжектиране на собствен капитал в предприятие с преки инвестиции от пряк инвеститор, отрицателната реинвестирана печалба се третира като разпределение на собствен капитал.

За предприятие с преки инвестиции, което се притежава на 100 процента от нерезидент, реинвестираната печалба е равна на неразпределената печалба, а салдото на първичните доходи на предприятието е точно нула.

Сметка „Вторичен доход“ (текущи трансфери) на ВРМ6

- 18.51 В сметка „Вторичен доход“ се посочват текущите трансфери между резиденти и нерезиденти. Обхватът на записите на текущи трансфери съответства точно на тези в сметка „Вторично разпределение на дохода“. Няколко от тях са

особено важни в международните сметки, особено текущото международно сътрудничество и паричните преводи, изпращани от физически лица, които живеят в чужбина, към родните им държави.

- 18.52 Трансграничните лични трансфери са трансфери от домакинство към домакинство и представляват интерес, защото те са важен източник на международно финансиране за някои държави, което се осигурява от голям брой работници, които дългосрочно работят в чужбина. Личните трансфери включват парични преводи от дългосрочни работници, т.е. тези, които променят своята резидентна икономика.
- 18.53 Останалите работници, като гранични и сезонни работници, не променят своята резидентна икономика от своята национална икономика. Вместо трансфери международните операции на тези работници включват възнаграждения на наетите лица, данъци и пътни разходи. В платежния баланс допълнително представяне на личните парични преводи обединява личните трансфери с тези свързани позиции. Личните парични преводи включват лични трансфери, възнаграждения на наетите лица минус данъци и пътни разноски и капиталови трансфери между домакинствата.
- 18.54 Застрахователните потоци, особено потоците, свързани с презастраховане, могат да бъдат важни в международен мащаб. Операциите между прекия застраховател и презастрахователя се записват като напълно отделен набор от операции и не се извършва консолидиране между операциите на прекия застраховател като издаващ полици на своите клиенти от една страна и, от друга страна, титуляря на застрахователната полица с презастрахователя.

Външна сметка „Капитал“

- 18.55 Елементите на сметка „Капитал“, предмет на международни операции, са по-ограничени от тези, обхванати в националните сектори. Записите в капиталовата сметка обхващат само придобивания и отписвания на непроизведени нефинансови активи и капиталови трансфери. Няма операции, записани като капиталообразуване на произведени активи, поради крайната употреба на износа и вноса на стоки не е известна в момента на записването. Не са включени също така придобиванията и отписванията на земя.
- 18.56 Нето предоставените или нето получените заеми представляват балансиращата статия на текущата сметка, на сметка „Капитал“ и на финансовата сметка. Те обхващат всички използвани инструменти за предоставяне или получаване на финансиране, а не само предоставените и получените заеми. Като понятие „нето предоставените“ или „нето получените заеми“ има същата стойност като съответната позиция от националните сметки за цялата икономика и същата като позицията от националните сметки за сектор „Останал свят“, но с обратен знак. Таблици 18.9, 18.10 и 18.11 показват записването както в ESA, така и в BPM6, на елементите на текущата сметка и на сметка „Капитал“ и полученото салдо.

Таблица 18.9 Изменения в нетната стойност, дължащи се на спестяване и капиталови трансфери (ESA, V.III.1.1)

Изменение в активите		Изменение в пасивите и нетната стойност		
		B12	Текущо външнотърговско салдо	-32

		D9	Капиталови трансфери за получаване	4
		D9	Дължими капиталови трансфери	-1
B101	Изменения в нетната стойност, дължащи се на спестяване и капиталови трансфери	-29		

Таблица 18.10 Сметка „Придобиване на нефинансови активи“ (ESA, V.III.1.2)

Изменения в активите		Изменения в пасивите и нетната стойност		
		B101	Изменения в нетната стойност, дължащи се на спестяване и капиталови трансфери	
NP	Придобиване минус отписване на непроизведени активи	0		
B9	Нето предоставени (+)/нето получени заеми (-)	-29		

Таблица 18.11 Сметка „Капитал“ на ВРМ6

	Кредит	Дебит	Салдо
Салдо на текущата сметка			32
Сметка „Капитал“			
Придобиване/отписване на непроизведени активи	0		
Капиталови трансфери	1	4	
Салдо на сметка „Капитал“			-3
Нето предоставени (+)/нето получени заеми (-)			29

Външна финансова сметка и международна инвестиционна позиция (МИП)

18.57 Финансовата сметка на платежния баланс и МИП са от особена важност, защото те дават представа за международното финансиране, както и за международната ликвидност и уязвимост. В сравнение с класификацията на финансовите инструменти, използвани в ESA, в платежния баланс класификацията на финансовите инструменти се базира на функционални категории (вж. параграф 18.21), с допълнителни данни за инструменти и институционални сектори. Таблици 18.12 и 18.13 представят финансова сметка съответно в ESA и BPM6.

Таблица 18.12 Финансова сметка (ESA, V.III.2)

Изменения в активите			Изменения в пасивите и нетната стойност		
F	Нето придобиване на финансови активи	37	F	Нето натрупване на пасиви	66
F1	Монетарно злато и специални права на тираж (СПТ)	1	F1	Монетарно злато и специални права на тираж (СПТ)	0
F2	Валута и депозити	11	F2	Валута и депозити	-2
F3	Дългови ценни книжа	9	F3	Дългови ценни книжа	20
F4	Заеми	4	F4	Заеми	45
F5	Собствен капитал и акции/дялови единици в инвестиционни фондове	2	F5	Собствен капитал и акции/дялови единици в инвестиционни фондове	14
F6	Застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми	0	F6	Застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми	0
F7	Деривативни финансовые инструменти и опции върху акции на настите лица	0	F7	Деривативни финансовые инструменти и опции върху акции на настите лица	3
F8	Други сметки за вземания/дължими суми	10	F8	Други сметки за вземания/дължими суми	-14
			B9	Нето предоставени (+)/нето получени заеми (-)	-29

Таблица 18.13 Финансова сметка в BPM6

Нето предоставени (+)/нето получени заеми (-) (текуща и капиталова)			29
Финансова сметка (по функционална категория)	Изменение в активите	Изменение в пасивите	Сaldo

Преки инвестиции	-4	8	
Портфейлни инвестиции	17	7	
Деривативни финансови инструменти и т.н.	3	0	
Други инвестиции	42	22	
Резервни активи	8	-	
Общо изменение в активите/пасивите	66	37	
Нето предоставени (+)/нето получени заеми (-) (финансови)			29
Нето грешки и пропуски			0

- 18.58 Функционалните категории на BPM6 предоставят информация за мотивацията и взаимоотношението между страните, които са от особен интерес за международния икономически анализ. Данните по функционална категория допълнително се подразделят по инструменти и институционални сектори, което позволява да бъдат свързани със съответните позиции в ESA и паричната и финансовата статистика. Класификацията по институционален сектор в BPM6 е същата като в ESA, въпреки че обикновено е съкратена (до пет сектора в стандартните компоненти). Освен това се използва допълнителен подсектор за органите на паричната политика, който е функционален подсектор, свързан с резервните активи. Той обхваща централната банка и всички части на сектор „Държавно управление“ или финансови предприятия, различни от централната банка, които държат резервни активи, така че е от значение за държави, в които някои или всички резерви се държат извън централната банка.
- 18.59 Основните връзки между категориите финансови инструменти на националните сметки и функционалните категории на международните сметки са посочени в таблица 18.14. Функционалните категории се използват както на страната на активите, така и на страната на пасивите на финансова сметка на BPM6. Относително редките връзки не се представят.

Таблица 18.14 Връзки между функционалните категории на BPM6 и категориите финансови инструменти на ESA

Функционални категории на международната сметка

Инструменти съгласно ESA	Преки	Портфейлни	Деривативни	Други	Резервни
	и нв ес ти ц и и	инв ест ици и руме нти и	фина нсов и инст руме нти и	и нв ес ти ц и и	а к т и в и и
Монетарно злато					X
Специални права на тираж (СПТ)				X	X

Валута и депозити

Валута		X	X
Прехвърляеми депозити		X	X
Други депозити		X	X
Дългови ценни книжа	X	X	X
Заеми	X	X	X
Собствен капитал и акции/дялови единици в инвестиционни фондове			
Собствен капитал:			
Котирани акции	X	X	X
Некотирани акции	X	X	X
Други видове собствен капитал	X		
Акции/дялови единици в инвестиционни фондове:			
Акции/дялови единици в инвестиционни фондове на паричния пазар		X	X
Акции/дялови единици в инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар		X	X
Застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми			
Технически резерви по общо застраховане		X	
Права по животозастрахователни ползи и анюитети		X	
Пенсионни права		X	
Претенции на пенсионни фондове към ръководителите на	X	X	

схемите

Права, различни от пенсионните права	X	
Резерви за претенции по стандартни гаранции	X	
Деривативни финансово-финансови инструменти и опции върху акции на настите лица		
Деривативни финансово-финансови инструменти	X	X
Опции върху акции на настите лица	X	
Други сметки за вземания/дължими суми		
Търговски кредити и аванси	X	X
Други сметки за вземания/дължими суми без търговски кредити и аванси	X	X

Баланси на сектор „Останал свят“

- 18.60 Частта от балансите, покрита в международните сметки, се нарича международна инвестиционна позиция (МИП). Терминологията подчертава включените специфични компоненти на националния баланс. МИП обхваща само финансово-финансови активи и пасиви. В случай на пряко притежавани недвижими имоти в една държава от нерезидентна единица, за собственик на недвижимите имоти се счита условна резидентна единица, която от своя страна е собственост на нерезидентната единица под формата на финансов актив. Вж. също така параграф 18.16. В случай на финансово-финансови претенции, когато едната страна е резидент, а другата — нерезидент, се появява трансграничният елемент. Освен това, докато златните кюлчета са актив, който няма нарашен пасив, те се включват в МИП, когато се държат като резервен актив, поради тяхната роля в международните разплащания. Нефинансовите активи обаче са изключени, тъй като те нямат нарашен пасив или друг международен аспект.
- 18.61 Балансиращата статия на МИП е нетната МИП. Нетната МИП плюс нефинансовите активи в националния баланс са равни на националната нетна стойност, защото финансово-финансовите претенции на резиденти към резиденти се нетират до нула в националния баланс. Таблица 18.15 представя пример на баланс за сектор „Останал свят“, а таблица 18.16 дава пример за МИП.
- 18.62 Използват се същите широки категории за инвестиционен доход и МИП. В резултат на това могат да бъдат изчислени средни проценти на възвръщаемост. Процентите на възвръщаемост могат да бъдат съпоставени във времето и за различни инструменти и падежи. Например могат да бъдат анализирани

тенденциите във възвръщаемостта на преките инвестиции или възвръщаемостта може да бъде съпоставена с други инструменти.

Таблица 18.15 Баланси на сектор „Останал свят“ (ESA)

Начален	Промени	Други	П	Преоценка	Краен баланс
б	в		п		
а	с		р		
л	л		о		
а	е		м		
н	д		е		
с	с		н		
	т		и		
	в		в		
	и		о		
	е		б		
			е		
			н		
			м		
			а		
			о		
			п		
			е		
			р		
			а		
			ц		
			и		
			и		

Активи

Нефинансови активи

Финансови активи	805	37	0	7	849
F1 Монетарно злато и специални права на тираж (СПТ)	0	1	0	0	1
F2 Валута и депозити	105	11	0	0	116
F3 Дългови ценни книжа	125	9	0	4	138
F4 Заеми	70	4	0	0	74
F5 Собствен капитал и акции/дялови единици в инвестиционни и фондове	345	2	0	3	350
F6 Застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми	26	0	0	0	26
F7 Деривативни финансовые инструменти и опции върху акции	0	0	0	0	0

		на настите лица					
F8	Други	сметки за вземания/дължими суми	134	10	0	0	144
	Пасиви		1074	66	0	3	1143
F1	Монетарно злато и специални права на тираж (СПТ)		770	0	0	0	770
F2	Валута и депозити		116	-2	0	0	114
F3	Дългови ценни книжа		77	20	0	2	99
F4	Заеми		17	45	0	0	62
F5	Собствен капитал и акции/дялови единици в инвестиционни и фондове		3	14	0	1	18
F6	Застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми		25	0	0	0	25
F7	Деривативни финансови инструменти и опции върху акции на настите лица		7	3	0	0	10
F8	Други	сметки за вземания/дължими суми	59	-14	0	0	45
	Нетна стойност		269				265

Таблица 18.16 Интегриран отчет на международната инвестиционна позиция съгласно BPM6

Международна инвестиционна позиция (МИП)	Начална позиция	Операции	Други изменения	Преоценка	Крайна позиция
Активи					
Преки инвестиции	42	-4	0	1	39
Портфейлни инвестиции	40	17	0	2	59
Деривативни финансови инструменти	0	3	0	0	3
Други инвестиции	152	42	0	0	194
Резервни активи	63	8	0	0	71
Общо активи	297	66	0	3	366
Пасиви					
Преки инвестиции	132	8	0	2	142
Портфейлни инвестиции	180	7	0	5	192
Деривативни финансови инструменти	0	0	0	0	0
Други инвестиции	261	22	0	0	283
Общо пасиви	573	37	0	7	617
Нетна международна инвестиционна позиция (нето МИП)	-276	29	0	-4	-251